

แบบเสนอเพื่อรับรางวัล

วิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice)

มหกรรมวิชาการ สพม.สุรินทร์ ประจำปี 2565

ชื่อผลงาน

การแก้ไขภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ Learning Loss ด้วยการจัด
กระบวนการเรียนรู้เชิงรุก Active Learning โดยใช้สื่อการเรียนรู้ Online
กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

ผู้ส่งเข้าประกวด

นายศรีศิลป์ อินทะสะ

ตำแหน่ง ครูผู้ช่วย กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

โรงเรียนลำพลับพลาวิทยาคาร

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

แบบเสนอเพื่อรับรางวัลวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice)
“มทรรมวิชาการ สพม.สุรินทร์ ประจำปี ๒๕๖๕”
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ ปีการศึกษา ๒๕๖๕

ชื่อผู้ส่งประกวด : นายศรศิลป์ อินทะสะ

ประเภทของผู้เข้ารับการคัดเลือก : ครูผู้ช่วย

ประเภทของวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ : ด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้
(สื่อเพื่อการจัดการเรียนรู้)

สถานศึกษา โรงเรียนลำปลายมาศวิทยา

ชื่อผลงาน การแก้ไขภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ Learning Loss ด้วยการจัดกระบวนการเรียนรู้เชิงรุก Active Learning โดยใช้สื่อการเรียนรู้ Online กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖

๑. ความสำคัญของวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ

จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ ได้ส่งผลกระทบในวงกว้าง โดยเฉพาะกับกลุ่มเด็กนักเรียนที่ต้องการพัฒนาการด้านต่าง ๆ ทั้งวิชาการ อารมณ์ และสังคม ต้องหยุดชะงัก ทำให้การเข้าถึงการศึกษาของนักเรียนลดลง นำไปสู่ภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ Learning Loss จากงานวิจัยของมหาวิทยาลัยหอการค้าไทยร่วมกับกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.) พบว่าการปิดโรงเรียนทำให้การเรียนรู้ของนักเรียนลดลงเหลือเพียง ๑ - ๒% จากการเรียนรู้ ๑๐๐% เมื่อโรงเรียนกลับมาเปิดการเรียนการสอนแบบปกติ จึงส่งผลให้ผู้เรียนมีความสนใจ มีส่วนร่วมและมีปฏิสัมพันธ์กับกิจกรรมการเรียนรู้ลดลง มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

ข้าพเจ้าในฐานะครูผู้สอนจึงได้ศึกษา วิเคราะห์ หาสาเหตุที่เกิดขึ้น และหาแนวทางการแก้ไขปัญหา ร่วมกับกลุ่มชุมชนแห่งการเรียนรู้วิชาชีพ (Professional Learning Community : PLC) สรุปได้ว่า สาเหตุสำคัญมาจากการจัดการเรียนการสอนของครู ซึ่งใช้วิธีการสอนแบบบรรยาย และจัดบันทึก ประกอบกับลักษณะสื่อการเรียนการสอนของครูเป็นแบบเอกสาร แบบเรียน ที่ไม่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้คิดและมีส่วนร่วม หรือสร้างความคิดรวบยอดต่าง ๆ ด้วยตนเอง จึงทำให้นักเรียนเกิดความไม่เข้าใจ เกิดความเบื่อหน่ายในการเรียน และได้เสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาาร่วมกัน โดยต้องเพิ่มโอกาสทางการศึกษาให้กับเด็กได้อย่างครอบคลุม โดยใช้การจัดกระบวนการเรียนรู้เชิงรุก Active Learning เพราะเป็นกระบวนการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในชั้นเรียน ช่วยสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูผู้สอนกับผู้เรียน มุ่งให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติ โดยมีครูเป็นผู้อำนวยความสะดวก กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการคิดขั้นสูง (Higher-Order Thinking) ใช้กระบวนการคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ ประเมินค่า และการลงมือปฏิบัติ โดยผู้เรียนถูกเปลี่ยนบทบาทจากผู้รับความรู้ไปสู่การมีส่วนร่วมในการสร้างความรู้ ดังนั้นครูผู้สอนจึงต้องมีการจัดกลวิธีในการสอนวางแผนและออกแบบการจัดการเรียนรู้ หาเทคนิควิธีการต่าง ๆ สื่อการเรียนรู้ นวัตกรรมใหม่ ๆ เพื่อให้ผู้เรียนได้รับความรู้และทักษะที่จำเป็น รวมถึงกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ มีส่วนร่วม มีปฏิสัมพันธ์กับกิจกรรมการเรียนรู้และเข้าใจในเนื้อหาวิชาที่เรียนให้ได้มากที่สุด

ปัจจุบันจะเห็นว่าการจัดการเรียนการสอนนั้นมีหลากหลายวิธี โดยสามารถศึกษาค้นคว้านอกห้องเรียนได้ จากการสังเกตพบว่า ผู้เรียนมีโทรศัพท์มือถือที่สามารถใช้อินเทอร์เน็ตได้ ซึ่งสามารถใช้สืบค้นหาความรู้ได้ตลอดเวลา ครูผู้สอนจึงได้สร้างสื่อการเรียนรู้ Online เพื่อเพิ่มความน่าสนใจ เพิ่มบทบาทในการกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างทักษะในศตวรรษที่ ๒๑ ของผู้เรียน และผู้เรียนสามารถสืบค้นหาความรู้ด้วยตนเองได้ตลอดเวลา

๒. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการดำเนินงาน

การแก้ไขภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ Learning Loss ด้วยการจัดกระบวนการเรียนรู้เชิงรุก Active Learning โดยใช้สื่อการเรียนรู้ Online กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ มีวัตถุประสงค์และเป้าหมายการดำเนินงาน ดังนี้

เชิงปริมาณ

๑. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ร้อยละ ๑๐๐ ได้รับการแก้ไขภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ Learning Loss ด้วยการจัดกระบวนการเรียนรู้เชิงรุก Active Learning

๒. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ร้อยละ ๑๐๐ มีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยกระบวนการเรียนรู้เชิงรุก Active Learning โดยใช้สื่อการเรียนรู้ Online

๓. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ร้อยละ ๑๐๐ มีความพึงพอใจต่อการใช้อุปกรณ์การเรียนรู้ Online

เชิงคุณภาพ

๑. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ทุกคนได้รับการแก้ไขภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ Learning Loss ด้วยการจัดกระบวนการเรียนรู้เชิงรุก Active Learning

๒. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ทุกคนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยกระบวนการเรียนรู้เชิงรุก Active Learning โดยใช้สื่อการเรียนรู้ Online อยู่ในระดับดี ขึ้นไป

๓. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ทุกคนมีความพึงพอใจต่อการใช้อุปกรณ์การเรียนรู้ Online อยู่ในระดับดี ขึ้นไป

๓. ขั้นตอนการดำเนินงาน

กระบวนการออกแบบผลงานมีขั้นตอนการดำเนินการขับเคลื่อน โดยใช้วงจรคุณภาพ PDCA ดังนี้

ขั้นวางแผนปฏิบัติงาน (Plan : P)

๑. ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน หลักสูตรสถานศึกษา หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ แนวคิดทฤษฎีการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบเชิงรุก Active Learning และภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ Learning Loss

๒. วางแผนการแก้ไขภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ Learning Loss ด้วยการจัดกระบวนการเรียนรู้เชิงรุก Active Learning โดยใช้สื่อการเรียนรู้ Online

ขั้นตอนการปฏิบัติตามแผน (DO : D)

๑. ออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุก Active Learning เพื่อแก้ไขภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ Learning Loss

๒. สร้างสื่อการเรียนรู้ Online เพื่อแก้ไขภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ Learning Loss

๓. ประชุมกลุ่มชุมชนแห่งการเรียนรู้วิชาชีพ (Professional Learning Community : PLC) ร่วมกันปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุก Active Learning เพื่อแก้ไขภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ Learning Loss

๔. นำแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุก Active Learning เพื่อแก้ไขภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ Learning Loss ที่ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของกลุ่มชุมชนแห่งการเรียนรู้วิชาชีพ (Professional Learning Community : PLC) นำไปดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้กับนักเรียน

การตรวจสอบและประเมินผล (Check : C)

ประเมินผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุก Active Learning เพื่อแก้ไข ภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ Learning Loss โดยประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนด้วยแบบสอบถาม Online และประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนในการใช้สื่อการเรียนรู้ Online ด้วย [แบบสอบถาม Online](#)

นำผลการประเมินมาปรับปรุง (Action : A)

นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามความพึงพอใจ มาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย และค่าร้อยละ เพื่อนำมาปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

๔. ผลการดำเนินงาน/ประโยชน์ที่ได้รับ

ผลการดำเนินงาน ประกอบด้วย

เชิงปริมาณ

๑. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ร้อยละ ๑๐๐ ได้รับการแก้ไขภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ Learning Loss ด้วยการจัดการกระบวนการเรียนรู้เชิงรุก Active Learning

๒. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ร้อยละ ๑๐๐ มีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้วยกระบวนการเรียนรู้เชิงรุก Active Learning โดยใช้สื่อการเรียนรู้ Online

๓. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ร้อยละ ๑๐๐ มีความพึงพอใจต่อการใช้สื่อการเรียนรู้ Online

เชิงคุณภาพ

๑. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ทุกคนได้รับการแก้ไขภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ Learning Loss ด้วยการจัดการกระบวนการเรียนรู้เชิงรุก Active Learning

๒. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ทุกคนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้วยกระบวนการเรียนรู้เชิงรุก Active Learning โดยใช้สื่อการเรียนรู้ Online อยู่ในระดับดี ขึ้นไป

๓. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ทุกคนมีความพึงพอใจต่อการใช้สื่อการเรียนรู้ Online อยู่ในระดับดี ขึ้นไป

ประโยชน์ที่ได้รับ

ผู้เรียน

๑. นักเรียนได้รับการแก้ไขภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ Learning Loss

๒. นักเรียนใช้สื่อการเรียนรู้ Online เรียนรู้ได้ตลอดเวลา

ครูผู้สอน

๑. ครูผู้สอนได้พัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยกระบวนการเรียนรู้เชิงรุก Active Learning โดยใช้สื่อการเรียนรู้ Online

๒. ครูผู้สอนได้พัฒนาสื่อการเรียนรู้ Online

สถานศึกษา

สถานศึกษามีกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อแก้ไขภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ Learning Loss ด้วย กระบวนการเรียนรู้เชิงรุก Active Learning โดยใช้สื่อการเรียนรู้ Online ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

๕. ปัจจัยความสำเร็จ

๑. ได้รับความร่วมมือจากกลุ่มชุมชนแห่งการเรียนรู้วิชาชีพ (Professional Learning Community : PLC) ในการปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุก Active Learning เพื่อแก้ไขภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ Learning Loss โดยใช้สื่อการเรียนรู้ Online กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖

๒. ได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารสถานศึกษา

๓. ได้รับความร่วมมือจากผู้เรียนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

๖. บทเรียนที่ได้รับ

บทเรียนที่ได้รับจากการแก้ไขภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ Learning Loss ด้วยการจัดกระบวนการเรียนรู้เชิงรุก Active Learning โดยใช้สื่อการเรียนรู้ Online กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ มีดังนี้

ข้อสังเกต

ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อวิชาที่เรียน การใช้สื่อการเรียนรู้ Online และครูผู้สอน มีความกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้ และใช้โทรศัพท์มือถือให้เป็นประโยชน์

ข้อเสนอแนะ

สามารถใช้กระบวนการแก้ไขภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ Learning Loss ด้วยการจัดกระบวนการเรียนรู้เชิงรุก Active Learning โดยใช้สื่อการเรียนรู้ Online ไปใช้ในระดับชั้นอื่น ๆ และกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ ได้

ข้อควรระวัง

การใช้โทรศัพท์มือถือในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน ครูผู้สอนต้องมีการกำกับดูแลตลอดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

๗. การเผยแพร่/การได้รับการยอมรับ/รางวัลที่ได้รับ

การเผยแพร่

ตัวอย่างสื่อการเรียนรู้ Online

- [Youtube](#)

- [Slido](#)

- [Vonder Go](#)

ประชาสัมพันธ์

- เว็บไซต์ โรงเรียนลำปางพลวิทยา

- [ประชาสัมพันธ์โรงเรียนลำปางพลวิทยา](#)

- Youtube ช่อง [Pao Channel](#)

- [ประชาสัมพันธ์ สพม.สุรินทร์](#)

รางวัลที่ได้รับ

ได้รับความร่วมมือจากกลุ่มชุมชนแห่งการเรียนรู้วิชาชีพ (Professional Learning Community : PLC) และผู้บริหารสถานศึกษา ที่ให้การสนับสนุนจนทำให้ข้าพเจ้าได้รับรางวัล SMART TEACHER การนิเทศการเปิดชั้นเรียนด้วยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้วิชาชีพ (Professional Learning Community : PLC) และการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน (Lesson Study : LS) ภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๕ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์